

Nr 2.*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om införande av ersättare för riksdagens ledamöter att i deras frånvaro inträda i riksdagen.*

Uti de likalydande, till konstitutionsutskottet hänvisade motionerna nr 20 i första kammaren av herr *Arrhén m. fl.* och nr 20 i andra kammaren av herr *Braconier m. fl.* hemställes, »att riksdagen ville dels för sin del besluta sådan ändring i riksdagsordningen, att vid långvarigt hinder för ledamot av riksdagen, som föranleder befrielse från riksdagsarbetet, ersättare för ledamoten utses att under dennes frånvaro vara ledamot av riksdagen, dels uppdraga åt vederbörande utskott att upprätta förslag till erforderlig lagtext».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

I Danmark kan suppleant (stedforträder) inkallas att deltaga i riksdagen vid tillfälligt förfall av längre varaktighet för ordinarie riksdagsman. I Norge kan suppleant (varamann) inkallas i stortinget redan vid kortare förhinder för ordinarie stortingsman.

Förslag om införande av en liknande ordning även i den svenska riksdagen vid långvarigt laga förfall för riksdagsman framfördes i en motion (I:54 av herr Bergman) vid 1928 års riksdag. Motionen avslogs emellertid av riksdagen. I konstitutionsutskottets till grund för beslutet liggande utlåtande (nr 3) i ämnet anfördes bland annat följande. Fall kunde tänkas, då en riksdagsman för längre tid kunde bli hindrad att sköta sitt riksdagsmannakall, men då det likväl skulle synas obilligt mot honom själv och hans valmän samt måhända framstå som en förlust för det allmänna, om han nödgades avsäga sig riksdagsmannaskapet för att hans plats under förfallets fortvaro icke skulle stå obesatt. Avgörande invändningar kunde dock resas mot tanken på temporärt inkallande av suppleanter. Dessa, som i regel endast en kortare tid skulle komma att deltaga i riksdagsarbetet — kanske insatta mitt under en riksdag, då arbetet redan organiserats — skulle i allmänhet ej kunna hinna förvärva den erfarenhet och vana vid detta arbete eller vinna det intresse för uppgiften, som erfordrades för att deras insats skulle bli av värde. De olägenheter, som kunde uppstå av att en eller annan plats för någon tid i realiteten stode obesatt, vore ej av större betydelse. Vid politiskt betydelsefulla avgöranden i kamrarna kunde det visserligen synas oegentligt, om utgången vore beroende av någon ledamots frånvaro på grund av sjukdom eller annat laga förfall. Men ett sådant för-

hållande kunde lika väl inträffa i anledning av tillfällig sjukdom eller annat plötsligt påkommet förfall, då suppleant enligt motionärens förslag icke skulle kunna inkallas, som vid sådant förfall, då suppleant enligt förslaget borde inträda. Förhållandena beträffande riksdagen vore ej jämförbara med förhållandena rörande landstingen, där suppleantsystemet var infört. Helt andra förutsättningar föreläge för en landstingsmannasuppleant, som bleve inkallad att tjänstgöra vid ett omkring veckolångt landstingssammanträde, att fylla sin uppgift inom landstingets begränsade verksamhetsområde än vad det funnes för en eventuell riksdagsmannasuppleant, som inkallades att tjänstgöra kanske blott under en del av riksdagen, att fylla sin uppgift i folkrepresentationen. Dessutom erinrades om att landstingen bildade valkorporationer för val till första kammaren och att det därför vore av särskild vikt, att partiställningen icke förrycktes inom desamma.

Några nya vägande skäl för införande av ett suppleantsystem för riksdagens ledamöter ha icke anförts i motionerna och föreligga enligt utskottets mening ej heller. Med hänsyn härtill får utskottet avstyrka bifall till förevarande förslag under hänvisning till sitt tidigare uttalande i ämnet. Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 februari 1950.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Gottfrid Karlsson, Karl August Johanson*, Herlitz, Björck, Lindén*, Hällgren, Gustav Emil Andersson, Arrhén* och Thun*; samt

från andra kammaren: herrar Hallén, von Friesen*, Fast, Pettersson i Norregård, Swedberg, Spångberg, Jonsson i Haverö, Olsson i Mora, Larsson i Julita och Braconier.

---

*) Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Arrhén* och *Braconier*, som inom utskottet yrkat, att utskottet måtte hemställa, att riksdagen med anledning av motionerna i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utredning i motionernas syfte.
